

Najprej se ozrite na fotografijo in preberite napis na tabli nad mojo glavo. Ali tudi vam zveni nekoliko krivično in plehko hkrati? Vsak naravovarstvenik bi kar malce poskočil! A stavim, da avtor teh besed sam sploh ni občutil tako, kot jih spontano slišimo. Težko bi namreč verjela, da bi bil starejši planšar na eni izmed planin v Julijskih Alpah, ki je velik del svojega življenja predan čredici goved in drobnice ter nabiranju zdravilnih gorskih zelišč, nagnjen k resničnemu izkoriščanju in užitkarstvu. Po klepetu z njim sem lahko prepričana, da je na tabli, ki jo je pribil nad vrata koč, v kateri planincem streže zeliščni čaj in kislo mleko, le nekoliko bolj okorno opisal odnos povezanosti z naravo, ki človeka telesno in duhovno krepi, ne pa siromaši.

Navsezadnje besede ne povedo toliko kot dejanja. Življenje nas uči, da moramo vsakokrat znova ločevati zrnje od plev in v odnos pogledati globlje. S kakšno lahkoto, pospremljeno z lepimi besedami, nekateri prodajajo sumljivo robo: »Postavili bomo hidroelektrarno in vam s tem dvakratno ali celo trikratno olajšali življenje, naravi pa bomo napravili korist in jo ob vsem naučili, da se bo lepo obnašala.« In mnogi vzklikajo: »Kupim!«

Urša Koce, urednica

>> Ko sem se zaradi nenehnega napora, da bi razumela nesmiselno in neodgovorno ravnanje z naravo, poglobila v razmišljanje o različnih odnosih, ki jih imamo ljudje (posamezniki) do nje, sem skušala dognati, kako se rodi, s preprosto besedo povedano, dober odnos (antipod izkoriščevalskemu in užitkarskemu). Med drugim sem prišla na sled dimenziji, ki se ji reče čas. Čas je univerzalna valuta, do izteka življenja vsakomur dodeljena v enakih dnevniških odmerkih. Človek jo lahko dokaj svobodno pretaplja v »n« različnih dobrin. Med temi dobrinami, po mojem mnenju, prav posebno mesto zasedajo odnosi. Nekateri verjamejo zgolj v enačbo čas = denar, in izkoriščevalsko-užitkarski odnosi so kaj hitro na pohodu. A tisti čas, ki ga nepreračunljivo pretopimo v neki osebni odnos, ustvarja prostor za živ in uravnotežen odnos. Verjamem, da živ odnos med človekom in naravo lahko izdatno pripomore k polnemu življenju in tudi medčloveškemu odnosu. Narava je vedno pristna in vedno navzoča, okrnjena ali ne je pripravljena dajati (če vas v izjavi kaj moti, se ustavite ob travni bilki, ki poganja iz razpoke v asfaltu) – odgovor je na naši strani.

Se v vsem tem skriva tudi naravovarstvena misel, in kje?

Trdim, da se. A dokončno jo mora vsakdo poiskati sam, kajti besede, četudi bogate, ne povedo vsega. Je že res, da se avtorji prispevkov v reviji na vso moč potrudimo, da bi svoja doživetja, misli in znanje o pticah in naravi nasploh čim bolj pristno prenesli na papir. A naj nam bodo vsem znova in znova tudi vzpodbuda: da si vzamemo čas (in ob tem ne mislimo nanj), gremo ven v naravo – ni treba daleč. Da naravo izkušamo, da postane naša sogovornica, da vzpostavimo osebni odnos z njo (kar je nekoliko drugače kot zgolj imeti nekakšen načelen odnos do nje). Da k temu povabimo še svoje bližnje. In tako bo narava postala naša zaveznica – pravi zavezniki pa drug drugega nikoli ne izdajo.

Tu se v tokratnem uvodniku skriva »naravovarstvena« misel. Ni strokovno podkrovana, ampak je le nekakšno seme, ki lahko vzkali v slehernem človeku. Naj vas pospremi v novo leto!